

VI.

ΕΧ ΧΕΝΟΡΗ. Cyropaedia L. VIII, 7.

Cyri ultima.

Ο Κύρος ἔδωκε τὰ νομιζόμενα ἱερῆα, καὶ
 τὰ χορὰ ἠγάσθη Πέρσαις καὶ τὰ πά-
 τρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν, ὡς περ εἰώ-
 θει. Κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ βουλευτῶν, ὄναρ εἶδε
 τοιόνδε. Ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις
 ἢ καὶ ἄνθρωπον, εἰπεῖν. Συσκευάσθω, ὦ Κύρε,
 ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει. Τῆτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ,
 ἐξηγήθη, καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἶδεναι, ὅτι τὰ βίβη
 ἢ τελευταῖα παρεῖη. Εὐθύς δ' ἰ λαβὼν ἱερῆα,
 ἔδωκε Δίῃ τε παρῶναι καὶ ἠλίῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις
 θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων^a αἰς Πέρσαις θυῶσιν, ὡς
 εἰπευχόμενος. Ζεῦ πατρώε καὶ ἠλίε, καὶ πάντες
 θεοὶ, δέχεσθε ταδε καὶ τελετήρια πολλῶν καὶ
 καλῶν πράξεων, καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημῆναί με
 μοι καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν θρανίοις, καὶ ἐν οἰωνοῖς
 καὶ ἐν φήμαις, ἅτ' ἐχρῆ ποιεῖν, καὶ ἅ ἐκ
 ἐχρῆν. Πολλὴ δ' ὑμῶν χάρις, ὅτι καὶ γὰρ ἐγί-
 γνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν, καὶ ἔδεπά-
 ποθε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐφράνη-
 σα. Αἰτῶμαι δ' ὑμᾶς δεῖναι καὶ νῦν παύσασθαι, καὶ
 γυναῖκα, καὶ φίλους, καὶ πατρίδι εὐδοκίμονιαν, ἐμοὶ
 δὲ οἶόν περ αἰῶνα δεδῶκαί με, ταιαῦτην καὶ τελευ-
 τὴν δεῖναι. Ὁ μὲν δὴ ταιαῦτα ποιήσας, καὶ οἰ-
 κῶδε ἐλθὼν, ἔδοξεν ἀναπαύσασθαι, καὶ κατε-
 κλίθη.

*Sacrificium
 & preces.*

^a Templis enim eos caruisse, tralaticium est, & multa
 veræ religionis naturalis capita satis diu intemerata servasse.
 In hæc precandi formula etiam observabis & Deum
 patrum, & sacrificia laudis, aliaque veritatis revelatae
 velligia.

κλίθη. Ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσ-
 ἰόντες, λίσσασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. Ὁ δ' ἔλε- 8
 γεν, ὅτι ἠδέως ἀναπαύοιτο. Οἱ δ' αὖ τετα-
 γμένοι, ἐπεὶ ὥρα ἦν, δεῖπνον παρετίθεσαν. Τῷ 9
 δὲ ἡ ψυχὴ ὕ σίτον μὲν εἰ προσίετο, διψῆν δ'
 ἐδόκει, καὶ ἔπιεν ἠδέως δέ. Ὡς δὲ καὶ τῆ ὕσε- 9
 ραία συνέβαινε αὐτῷ ταῦτα, καὶ τῆ τρίτη,
 ἐκάλεσε τὰς παῖδας· οἱ δὲ ἔτυχον συνηκολα- 10
 θηκότες αὐτῷ, καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις. Ἐκά- 10
 λετε ἑ δὲ καὶ τὰς Φίλκας καὶ τὰς Περσῶν ἀρ-
 χάς. Παρόντων δὲ πάντων, ἤρχετο ταῖςδε λόγους.
 Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πάντες οἱ παρόντες Φίλοι, ἐμοὶ 11
 μὲν τὴ βίβη τὸ τέλος ἤδη παρέσιν· ἐκ πολλῶν
 τῆτο σαφῶς γινώσκω. Ἰμᾶς δὲ χρὴ, ὅταν
 τελευτήσω, ὡς περ εὐδαίμονος ἑμῆ καὶ λέγειν 11
 καὶ ποιεῖν πάντα. Ἐγὼ γὰρ παῖς τε ἂν, τὰ 12
 ἐν παισὶ νομιζόμενα καλά, δοκῶ κεκαρπῶσθαι·
 ἐπεὶ τε ἤησα, τὰ ἐν νεανίσκοις· τέλειός τε ἀνήρ 13
 γενόμενος, τὰ ἐν ἀνδράσι· σὺν τῷ χρόνῳ τε
 προϊούῃ αἰεὶ συναυξανομένην ἐπιγιγνώσκειν ἐδό- 13
 κεν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὡς καὶ τὸ μὲν
 γῆρας εἰδεπάπτει ἠδ' ὀμνῆ τῆς ἐμῆς νεότητος 14
 ἀσθενέστερον γινόμενον. Καὶ ἔτ' ἐπιχειρήσας,
 ἔτ' ἐπιθυμήσας εἶδα, ὅτ' ἠτύχησα. Καὶ τὰς 14
 μὲν Φίλκας ἐπεῖδον δι' ἐμῆ εὐδαίμονας γενομέ-
 νας, τὰς δὲ πολεμίας ὑπ' ἐμῆ δαλαθῆνας.
 Καὶ τὴν πατρίδα, πρόσθεν ἰδιωτεύσαν ἐν τῇ 15
 Ἀσία, νῦν προξλημμένην καταλείπω. Ὡν τ'
 ἐκλήσαμην, εἰδὲν εἶδα, ὅ, τι εἰ διεσωσάμην.

E 4

Καὶ

b Ebraïstnum diceret, si alius quam XENOPHON
 ita locutus esset.

c Erat in exemplo ἐκέλευσε.

d Conf. quae Solon ad felicitatem requirat, in collo-
 quio cum Croeso, quod damus ex HERODOTO n. i.
 l. 54. 14.

- Καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον ἔπρατον ἕτως,
 16 ὡς περ ἠυχόμεν. Φόβος δὲ μοι συμπαραμαρῶν,
 μή τι ἐν τῷ ἀπίοντι χρόνῳ ἢ ἰδομι, ἢ ἀπέστα-
 μι, ἢ πάδομι χαλεπὸν, ἕκ εἰς τέλος με
 17 φρονεῖν, ἔδ' εὐφραίνεσθαι ἐκπεπλημένως. Νῦν
 δ' εἰ τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς, ὡ παῖ-
 δες, ζῶντας, ἕσπερ ἔδδοσάν μοι οἱ θεοὶ γενέσθαι.
 Καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐδαιμονῶν-
 τας, ὡς περ πῶς ἕκ ἂν ἐγὼ δικαίως μακαριζο-
 18 μένος τὸν αἰὶ χρόνον μνήμης τυχεύωμι; Δεῖ
 δὲ καὶ τὴν βασιλείαν σαφηνίσαντα καβαλιπεῖν,
 ὡς ἂν μὴ ἀμφιλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν
 παρασθῆ. Ἐγὼ δὲ νῦν Φιλῶ μὲν ἀμφοτέρως
 19 ὑμᾶς ὁμοίως, ὡ παῖδες. Τὸ δὲ προσβλεπέειν
 καὶ τὸ ἠγεῖσθαι ἐφ' ὅ, τι ἂν καιρὸς δοκῆ εἶναι,
 τῆτο προσάτω τῷ προτέρῳ γενομένῳ, καὶ
 20 πλείονα κατὰ τὸ εἶκος ἐμπείρω. Ἐπαυδέυθην
 δὲ καὶ αὐτὸς ἕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ
 ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις, ἔ μόνου
 ἀδελφοῖς, ἀλλὰ καὶ πολίταις, καὶ ὁδῶν καὶ
 21 θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν. Καὶ ὑμᾶς δὲ, ὡ
 παῖδες, ἕτως ἐξαρχῆς ἐπαίδευσεν, τὲς μὲν γε-
 ραιτέρως προτιμᾶν, τῶν δὲ νεωτέρων προτετι-
 μῆσθαι. Ὡς ἔν παλαιὰ καὶ εἰδισμένα καὶ
 22 ἐνόμα λέγοντος ἐμῆ, ἕτως ἀποδέχεσθε. Καὶ
 σὺ μὲν, ὡ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν
 τε διαδόντων, καὶ ἐμῆ, ὅσον ἐν ε' ἐμοὶ σοὶ δὲ,
 ὡ Ταναοξάρη, σατράπην εἶναι δίδωμι, Μήδων
 23 τε καὶ Ἀρμενίων, καὶ τρίτων Καδδυσίων. Ταῦτα
 δὲ σοὶ δίδως, νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω καὶ τῆ-
 νομα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ καταλι-
 24 πειν, εὐδαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέραν. Ὅποιος
 μὲν

e Praepositionem omittunt editt. antiquae: ἐκ' ego conieceram; ex habet WELSS.

μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐπιδήξ ἔση,
 ἔχ ὄρω, ἀλλὰ πάντα σοὶ τὰ δοκῶντα ἀνθρώ-
 πους εὐφραίνειν παρέσαι. Ἰὸ δὲ δυσκάλωπρα
 κλιότερων ἐραῖν, καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν, καὶ τὸ
 μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν, κενήριζόμενον ὑπὸ
 τῆς πρὸς τὰ μὰ ἔργα Φιλονεκίας, καὶ τὸ ἐπι-
 βελύειν, καὶ τὸ ἐπιβελύεσθαι, ταῦτα τῷ
 βασιλεύοντι ἀνάγκη σὲ μᾶλλον συμπορομαρ-
 τεῖν, ἢ σάφ' ἴδι πολλὰς ἀσχολίας παρέχειν.
 Οἶδα μὲν ἔν καὶ σὺ, ὦ Καμβύση, ὅτι ἔ τὸδε
 τὸ χρυσὲν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασω-
 ζόν ἐστιν, ἀλλ' οἱ πολλοὶ Φίλοι σκῆπτρον βασι-
 λεῦσιν ἀληθέσασιν καὶ ἀσφαλέςασιν. Πιστὴς
 δὲ μὴ νόμιζε φύεσθαι ἀνθρώπους (πᾶσι γὰρ
 ἀν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνονται, ὡσπερ καὶ τὰλλα
 τὰ πεφυκότα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνονται) ἀλλὰ
 τὴς πιστὴς τίθεσθαι δεῖ ἑαυτῶ. Ἡ δὲ
 κῆσις αὐτῶν ἐστιν ἑδαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ
 μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ. Εἰ ἔν καὶ ἄλλης
 τινὰς πειράσῃ συμφύλακας τῆς βασιλείας
 ποιέσθαι, μηδαμῶθεν πρότερον ἄρχε, ἢ ἀπὸ
 τῆ ὁμόθεν γενομένη. Καὶ πολῖται τοὶ ἀνθρώ-
 ποι, ἀλλοδαπῶν οικειότεροι, καὶ σύσσιτοι ἀπο-
 σκήνων. Οἱ δὲ ἀπὸ τῆ αὐτῆ σπέρματος Φύλεις,
 καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες, καὶ ἐν τῇ
 αὐτῇ οἰκίᾳ ἀυξήθεντες, καὶ τῶν αὐτῶν γονέων
 ἀγαπώμενοι, καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα, καὶ τὸν
 αὐτὸν πατέρα προσαγορευούσης, πῶς ἔ πάν-
 των ἔτοι οικειότατοι; Μὴ ἔν ἂ οἱ θεοὶ ὑδῆγη-
 νται ἀγαθὰ εἰς οικειότηα ἀδελφοῖς, μάταιός
 ποτε ποιήσῃτε· ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθύς οἰκοδο-
 μεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα, καὶ ἔ τας αἰεὶ ἀνυπέρ-

25

Regnandi
difficultas.

26

27

Fides civium
non quomodo
paranda.

28

Fratrum
caritas
commendatur.

29

30

E 5

βλη-

- 31 βλητος ἀλλήλοις † ἔσται ἡ ὑμέτερα Φιλία, ἑαυτῶ τοι κήδεσσι ὁ προνοῶν ἀδελφεῦ. Τίνοι γὰρ ἄλλω ἀδελφός μέγας ὢν ἔσται καλὸν ὡς ἀδελφῶ; τίς δὲ ἄλλος τιμήσειαι δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον ἔσται, ὡς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεταί τις ἀδικεῖν, ἀδελφεῦ μεγάλα ὄντος ἔσται, ὡς τὸν ἀδελφόν; μήτε ἐν θάτῳ μηδεὶς σε τέτρω ὑπακέτω, μήτε προθυμότερον παρ᾽ ἔσω. ἔδει γὰρ οἰκειότερα τὰ τέτρω, ἔτε ἀγαθὰ ἔτε δευα, ἢ σοί. Εννοεῖτε καὶ ταῦδε. Τίνοι χαρισάμενος ἐλπίζοις ἂν μειζόνων τυχεῖν ἢ τέτρω; τίνοι δὲ ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις; τίνα δ' ἀσχιον μὴ φιλεῖν, ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δ' ἀπάντων κάλλιον προτιμᾶν, ἢ τὸν ἀδελφόν; μόνος τοι, ὦ Καμβύση, πρῶτος ὄντος ἀδελφεῦ παρ' ἀδελφῶ, ἐδέφθονος παρὰ τῶν ἄλλων ἢ ἐφικνεῖται. Ἀλλὰ πρὸς θεῶν πατράων παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἰ τι καὶ τῶ ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν. Οὐ γὰρ δὴ πρὸς τῶ γε σαφῶς δοκεῖτε εἰδέναι^h, ὡς ἔδει εἰμὶ ἐγὼ ἔτι, ἐπειδὴν τῶ ἀνθρώπινος βίος τελευτήσω. Οὐδὲ γὰρ νῦν τοι τὴν γε ἐμὴν ψυχὴν ἐώρατε*. Ἀλλ' οἷς διεπράττετο, τῶ τοις αὐτὴν ὡς ἔσαν κατεφωράτε. Τὰς δὲ τῶν ἀδίκων παύσιαι. θόντων ψυχῶς, ἔπω κατενοήσατε, οἷς μὲν φόβος τοῖς μικροφόνους ἐμβάλλασινⁱ οἷς δὲ παλα-

† Forte ἄλλοις. Sed etiam ἀλλήλοις significare potest certamen, in quo neuter vincitur.

g. Quemcunque alium principem consilii tui posueris, illi invident alii: fratri, si apud fratrem primum locum habeat, nemo.

h. XENOPHON Cyrum facit Socraticum, nulla cum asseveratione de his, quae post mortem futura sunt, loquentem.

* Vid. 7, 82.

i. De furis illis theatralibus loquitur, de quibus etiam CICERO pro Roscio.

πλαμναίως τοῖς ἀνοσίοις, ἐπιπέμπησι; Τοῖς 39
 δὲ φθιμένοις τὰς τιμὰς διαμένειν ἐτι ἂν δοκεῖ-
 τε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἰ ψυχὰ κύρια ἦσαν;
 Οὗτοι ἔγωγε, ὦ παῖδες, εἶδε τῆτο πρόποτε 40
 ἐπίδην, ὡς ἡ ψυχὴ, ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῶν
 σώματι ἦ, ζῆ, ὅταν δὲ τῆτε ἀπαλλαγῆ, *Anima vi-*
 τέθνηκεν. ὄρω γὰρ, ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώ- *tam dans*
 ματα, ὅπου ἂν ἐν αὐτοῖς χρόνον ἦ ἡ ψυχὴ, 41 *corpori ipsa*
 ζῶντα παρέχονται. Οὐδέ γε, ὅπως ἀφρων ἔσται *mortalis*
 ἡ ψυχὴ, ἐπειδὴν τῆ ἀφρονος σώματος διχα *non est.*
 γνήσια, εἶδε τῆτο πέπεισμα. Ἀλλ' ὅταν ἀκρα- 42
 τος καὶ καθαρὸς ὁ νῆς ἐκκριθῆ, τότε καὶ φρο-
 νημώτατον εἶκος αὐτὸν εἶναι. Διαλυομένω δὲ
 ἀνθρώπῳ δηλὰ ἔσιν ἕκασα ἀπιόντα πρὸς τὸ
 ἑμψυλον, πλην τῆς ψυχῆς. αὐτὴ δὲ μόνη
 εἶτε παρῶσα εἶτε ἀπῆσα ὀράται. Ἐνοήσατε 43
 δὲ, ἔφη, ὅτι ἐγγύτερον μὲν τῶ ἀνθρώπῳ
 θανάτῳ εἶδεν ἔσιν ὕπνῳ. Ἡ δὲ τῆ ἀνθρώπῳ *Somnianti-*
 ψυχὴ τότε δήπε θειοτάτη κατὰφαίνεσθαι, καὶ *em anima*
 τότε τι τῶν μελλόντων προορᾷ. τότε γὰρ, ὡς *cum anima*
 εἶοικε, μάλιστα ἐλευθερεῖται. Εἰ μὲν ἔν εἶως 44 *mortuorum*
 ἔχει ταῦτα, ὡσπερ ἐγὼ αἰώμα, καὶ ἡ ψυχὴ *compar.*
 καταλείπει τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν
 καλαδέμενοι, ποιεῖτε, ἃ ἐγὼ δεῶμα. Εἰ δὲ 45
 μὴ εἶως, ἀλλὰ μένιστα ἡ ψυχὴ ἐν τῶ σώ- *Dei reue-*
 ματι συναποθνήσκει· ἀλλὰ θεὸς γε τῆς αἰ- *rentia.*
 ὄντας, καὶ πάντ' ἐφορῶντας, καὶ πάντα δυ-
 ναμένους, οἱ καὶ τὴν τῶν ὄλων τήνδε τάξιν συν-
 ἔχσων ἀτριβῆ καὶ ἀκίρατον καὶ ἀναμάρτητον, 46
 καὶ ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους ἀδίτητον, τέ-
 τος φοβέμενοι, μήτε ἀσεβεῖς μηδὲν, μηδὲ ἀ-
 νόσιον, μήτε ποιησῆτε, μήτε βλαψέσῃτε. Μετὰ 47
 μέντοι θεὸς, καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος, *et poster-*
 τῶ *itatis.*

- τὸ γὰρ ἐπιγυγνόμενον, αἰδεῖσθε. Οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτουσι, ἀλλ' ἐμφανῆ πάσιν ἀνάγκη αἰετὴν τὰ ὑμέτερα ἔργα ἃ ἦν μὲν καθαρὰ καὶ ἐξω τῶν ἀδικῶν φαινητά, δυνατὸς ὑμᾶς ἐν πάσιν ἀνθρώποις ἀναδείξει· εἰ δὲ ἐς ἀλλήλους ἀδικόν τι φρονήσῃε, ἐκ πάντων ἀνθρώπων τὸ ἀξιοπίστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε· ἐδὲῖς γὰρ ἂν ἐτι πιστεῦσαι δύνασθον ὑμῖν, ἐδ' εἰ πάντοτε προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικήμενον τὸν μάλιστα Φίλια προσήκουσα. Εἰ μὲν ἔν ἐγὼ ὑμᾶς ἰκανῶς διδάσκω, οἷός τις καὶ πρὸς ἀλλήλους εἶναι^κ· εἰ δὲ μὴ, καὶ παρὰ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε. Αὕτη γὰρ ἀρίστη διδασκαλία. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγενησάμενοι φίλοι μὲν γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοῖς ἤδη δέ τινας τέττων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν.
- 51 Ὅποτέροις ἂν ἔν ἀποθήκησθε τὰ πραχθέντα συνενεγκόντα, ταῦτα δὴ αἰρέμενοι ὀρθῶς ἂν βεβουλοῖσθε. Καὶ τέττων μὲν ἴσως ἤδη ἄλλοι. Τὸ δὲ ἐμὸν σῶμα, ὦ παῖδες, ὅταν τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε, μήτε ἐν ἀργυρῷ, μηδὲ ἐν ἄλλῳ μηδενί, ἀλλὰ τῇ γῆ ὡς τάχιστα ἀπόδοτε.
- 52 Τί γὰρ τέττε μακαριώτερον, τῆ γῆ μιχθῆναι, ἢ πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ τὰ γὰθὰ φύει τε καὶ τρέφει; ἐγὼ μὲν καὶ ἄλλως φιλόανθρωπος ἐγενόμην, καὶ νῦν ἡδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τῆ εὐεργετῆρος ἀνθρώπου.
- 53 Ἀλλὰ γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλιπεῖν μοι φαίνεται ἡ ψυχὴ, ὅφεν περ, ὡς εἶοικε, πάσιν ἀρχεται ἀπολιπῆσα. Εἴ τις ἐν ὑμῶν, ἢ δεξιᾶς βέλεται τῆς ἐμῆς ἀφασθαι, ἢ ὄμμα τέμνον
- 54 ζῶντος ἐτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω. Ὅταν δ' ἐγὼ

Exemplo
tunc usus.

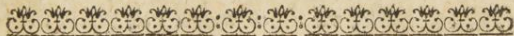
Cyrus ten-
sae miseri
tunc optat.

ἐγὼ ἐγκαλύψωμαι, αἰτῆμα ὑμᾶς, ὦ παῖδες,
 μηδεὶς ἐτ' ἀνθρώπων τῆμόν σῶμα ἰδέτω, μηδ'
 αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας μὲν τοὶ πάντας καὶ 56
 τὰς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνήμα τῆμόν παρα-
 καλεῖτε συνησθησομένους ἐμοί, ὅτι ἐν τῷ
 ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν
 παθεῖν, μήτε ἢν μετὰ τῷ θεῷ γένωμαι¹
 μήτε ἢν μηδὲν ἔτι ᾶ. Ὅποσοι δ' ἂν ἔλθωσι,
 τῶν εὖ ποιήσαντες, ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ εὖ-
 δαίμονι νομίζεται^m, ἀποπέμπετε. Καὶ
 τῷτο, ἔφη, μέμνησθέ με τελευταῖον, τὰς
 φίλους εὐεργετῶντες, καὶ τὰς ἐχθρὰς δυνή-
 σεσθε κολάζετε. Καὶ χαίρετεⁿ, ὦ φίλοι 58
 παῖδες, καὶ τῇ μηρὶ ἀπαγγέλλετε, ὡς παρ'
 ἐμῆ. Καὶ πάντες δὲ οἱ παρόντες, καὶ οἱ ἀπόν-
 τες φίλοι, χαίρετε. Ταῦτ' εἰπὼν, καὶ πάν- 59
 τας δεξιωσάμενος, συνεκαλύψατο, καὶ ἔτιως
 ἐτελεύτησεν. *Moriturus*

1 Summa dictorum a f. inde z6.

m Epulas in diuitum funeribus vſitatas intelligo.

n Morientium vox.

VII.

 E XENOPHONTIS Memorabilibus
 Socratis L. I, 1-7.

Εἶπεν ὁ Σωκράτης, τοῖς μαινομένοις ὁμοίως
 διακείσθαι τὰς φιλοσόφους πρὸς ἀλλήλους
 τῶν τε γὰρ μαινομένων, τὰς μὲν εἶδε τὰ δεινά
 δεδιέναι, τὰς δὲ καὶ τὰ μὴ φοβερά φοβεῖσθαι
 καὶ τοῖς μὲν εἶδ' ἐν ὄχλῳ δοκεῖν αἰσχρὸν εἶναι
 λέγειν ἢ ποιεῖν ὅτι εἴν' τοῖς δὲ εἶδ' ἐξίηθον εἰς ἀν-
 θρώ-

*Philosopho-
rum senten-
tiae diuer-
sae ut fu-
rentium.*